

De dominomus, direct nadat zij is opgezet met (tijdelijke) kopspelden om haar veren op hun plek te houden (links), in het vriesvak (rechtsboven) en de vers ontdooide mus op het margarinekuipje waarin zij bewaard werd. (Foto's Kees Moeliker)

Dominomus had honger

De 'dominomus', die conservator Kees Moeliker van het Rotterdamse Natuurmuseum vorige week verwierf, is nu bestudeerd en opgezet. Het blijkt een hongerig, jong vrouwtje.

Door KEES MOELIKER

Het was een beetje een afknapper, afgelopen donderdag in het Friese Makkinga. Ik verwachtte – zeker na de gewichtige correspondentie en telefoongesprekken met het openbaar ministerie – dat de beroemdste mus ter wereld in een justitiële high-tech vriezer zou liggen. Maar nee, de dominomus lag in een Becelkuipje tussen drie gemarineerde kippenvleugels, een bakje met een ondefinieerbaar klikje en een aangebroken pak spekreepjes in het vriesvakje van een tafelmodel koelkast. Waar? Thuis bij de Bijzonder Opsporings Ambtenaar (BOA) die de mus na het illegale schot met een luchtbuik op 14 november in beslag nam bij de schuldige ongediertebestrijder. De officiële overdracht vond – heel gezellig – plaats aan de keukentafel bij een loeiende houtkachel en met grote mokken koffie. De BOA, die niet met zijn naam in de krant wil omdat zijn collega's hem al 'Moskowitz' noemen (*mosk* is mus in het Fries), was een voortreffelijk gastheer, maar bleef wel formeel: „Papieren, mijnheer Moeliker!” Gelukkig had ik een kopietje van het besluit van de Hoofdofficier van Justitie van het Functioneel Parket te Den Haag bij me, anders was

ik zonder mus naar Rotterdam afgedropen. De Friese pers, ruim aanwezig bij de overdracht, stelde zich kritisch op. Was er geen sprake van ontvreemding van Fries natuurhistorisch erfgoed? Ik wapperde nog even met het justitiële besluit, opperde dat Friesland nog steeds Nederlands grondgebied is, Rotterdam voor alle Friezen in ruim twee uur te bereiken is, en spoedde mij vervolgens – met diepgevroren dominomus – naar het westen. In het Natuurmuseum wachtten veel fotografen en cameraploegen die de mus nu eindelijk eens in het echt wilde zien. De foto's die de dagbladen haalden, vertonen (qua compositie) opvallend veel gelijkenis met Pim Fortuyn kort na de moord en met de opgebaarde Paus Johannes Paulus II. En dat voor een dode mus.

Het is zondagochtend en de dominomus wordt opgezet in het Natuurmuseum Rotterdam. „Kijk, getroffen door een bladschot, net boven de bocht van de rechtervleugel”, zegt onze huispreparateur Erwin Kompanje. Met het puntje van zijn scalpel wijst hij op een mooi rond gat in het uitgevilde huidje: „Het kogeltje is er aan de andere kant weer uitgekomen en heeft een deel van de nekwervels, bijna de hele borstkas en de linkervleugel meegenomen. Het was een bliksemsnelle dood.” Ik moet denken aan de Zapruder-video van de moord op John F. Kennedy. Van het bloederige boutje – het inwendige van de vogel – is inderdaad niet veel meer over. De linkervleugel zit niet meer aan de huid, en zat ook niet los in het Becelkuipje. Nieuwsgierig zoeken we naar het ge-

slachtsorgaan. Het onderlichaampje is nog intact en na een beetje peuren ligt het ovarium bloot. Het bevat geen ontwikkelde follikels en ook de eileider is nog maagdelijk. Conclusie: de dominomus is een jong vrouwtje dat dit voorjaar uit het ei gekropen is.

In een soepje met wasverzachter wast Kompanje het bloed uit de veren. Hij föhnt de drijfmatte huid droog en drapeert het rond een kunstlichaam. Met naald, draad en zachte hand krijgt de mus langzaam weer vorm. Het ijzerdraad dat uit de pootjes steekt, zorgt ervoor dat de mus vast blijft zitten op haar laatste rustplaats, een doosje dominostenen. Een paar kopspelden houden de veervelden voorlopig op hun plaats.

Met een schachtje gaat het mussenmaagje open. Onder de microscoop wordt snel duidelijk dat ze geen behoorlijke laatste maaltijd genoten heeft. De maaginhoud bestaat welgeteld uit vier donkerbruine zaadjes (uit een volkorenboterham), een schilfertje van het huisje van een landslak en een beetje kiezelgruis. Misschien zat de onfortuinlijke mus al langer opgesloten in de Friese expohal, en is zij hongerig uit de nok afgedaald op zoek naar een paar broodkrumels tussen de dominostenen?

De opgezette dominomus zal op 14 november 2006 – precies een jaar na haar sterfdag – voor het eerst aan het grote publiek worden getoond bij de opening van de tentoonstelling 'Opkomst en Ondergang van de huismus' in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam.